

PATVIRTINTA  
Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazijos  
direktoriaus 2025 m. liepos 8 d.  
įsakymu Nr. V1-34

## TRAKŲ R. PALUKNIO „MEDEINOS“ GIMNAZIJOS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO APRAŠAS

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Trakų r. Paluknio „Medeinos“ gimnazija (toliau – Gimnazija) vykdo ikimokyklinio ugdymo programą, kuri yra pritaikyta ikimokyklinio amžiaus vaikų poreikiams ir atitinka nacionalinius švietimo reikalavimus bei gimnazijos bendruomenės specifiką. Gimnazijos ikimokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja ikimokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo ypatumus Gimnazijoje, ugdomosios veiklos planavimo būdus ir formas.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142 „Dėl Ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo“, ir Trakų r. ikimokyklinio ugdymo programa, patvirtinta Trakų rajono savivaldybės mero 2025 m. balandžio 17 d. potvarkiu Nr. P1E-148 „Dėl pritarimo Trakų rajono ikimokyklinio ugdymo programai“.

### II SKYRIUS ĮSTAIGOS SAVITUMAS

3. Gimnazija yra nedidelė, tačiau tvirta bendruomenės ugdymo įstaiga, įsikūrusi gamtos apsuptyje, Paluknio miestelyje. Gimnazijoje vyrauja glaudus bendravimas tarp pedagogų, mokinių ir jų šeimų. Ugdymo procesas grindžiamas pagarba mokiniui, jo prigimtiniams teisėms, poreikiams, interesams bei individualiam vystymosi tempui. Ugdymo veikla organizuojama taip, kad mokinys jaustųsi saugus, priimtas ir girdimas. Ypatingas dėmesys skiriamas gamtinei edukacijai, tautinės tapatybės ugdymui bei šeimos įtraukimui į ugdymo procesą. Gimnazijos išskirtinumas – gamtos klasės veiklos, etninės kultūros puoselėjimas, glaudi bendrystė su vietos bendruomene ir socialiniais partneriais. Mokykla palaiko nuolatinius ryšius su šalia esančiomis švietimo ir kultūros įstaigomis, praturtindama ugdymo procesą įvairiapuse patirtimi bei bendrais edukaciniais projektais. Gimnazijos modelis atspindi vaiko ugdymosi galimybes per patirtį, gebėjimus, poreikius, judėjimą, žaidimą, lankstumą, atsižvelgiant į tėvų pageidavimus, bendruomenės tradicijas ir vertybines nuostatas. Vaiko galių ugdymui lemiamą įtaką daro aplinka, gamta, tvarumo principai bei šeima. Šios vertybės yra integruotos į ugdymo procesą ir bendruomenės veiklą.

### III SKYRIUS UGDYMO METODAI

4. Gimnazijos ikimokyklinio ugdymo programoje nuo 2025 m. taikomi ugdymo metodai yra pritaikyti pagal atnaujintą ikimokyklinio ugdymo programą ir atitinka gimnazijos bendruomenės vertybes bei ugdymo tikslus. Šie metodai užtikrina vaikų saugumą, individualų vystymąsi, kūrybiškumą ir glaudų ryšį su gamta bei šeima.

4.1. **Žaidybinis metodas.** Pagrindinė ugdymo forma, kurioje vaikai mokosi per vaidmenų, taisyklių ir improvizacinius žaidimus. Šis metodas ugdo socialinius įgūdžius, kūrybiškumą, bendradarbiavimą ir leidžia vaikams natūraliai įsitraukti į mokymosi procesą.

4.2. **Patyriminis mokymasis.** Aktyvus mokymasis per tiesioginę patirtį, tyrinėjimus ir stebėjimus, ypač gamtoje, atitinka gimnazijos gamtinės edukacijos prioritetus. Vaikai skatinami pažinti aplinką, ugdyti smalsumą ir kritinį mąstymą, kas atitinka gimnazijos vertybes ir ugdymo turinį.

4.3. **Kūrybiniai metodai.** Skatinama vaikų saviraiška per dailę, muziką, šokį ir pasakų kūrimą, atsižvelgiant į gimnazijos prioritetą puoselėti tautinę kultūrą ir meninę veiklą. Kūrybinės veiklos stiprina vaizduotę, emocinį intelektą ir bendruomeniškumą.

4.4. **Projektinis metodas.** Integruotos teminės veiklos, tokios kaip „Ruduo miške“ ar „Gyvūnų pasaulis“, leidžia vaikams tyrinėti, bendradarbiauti ir taikyti žinias praktikoje. Šis metodas įtvirtina gimnazijos ugdymo modelio principus, remiantis patirtimi ir bendruomenės tradicijomis.

4.5. **Dialogo metodas.** Kasdieniai rytiniai rateliai, pokalbiai ir vaikų klausimai skatina atvirą bendravimą, saviraišką ir kalbinius įgūdžius. Tai stiprina saugią ugdymo aplinką, kurioje vaikas jaučiasi girdimas ir priimtas.

4.6. **Stebėjimu grįstas ugdymas.** Ugdymo veiklos planuojamos remiantis nuolatiniais vaikų poreikių, interesų ir elgesio stebėjimais. Tai leidžia lanksčiai pritaikyti ugdymo turinį kiekvienam vaikui, atsižvelgiant į jo individualų vystymosi tempą ir šeimos kontekstą.

4.7. **Emocinio intelekto ugdymas.** Gimnazijoje integruojamos programos, skatinančios vaikų socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymą, leidžiančios vaikams geriau suprasti save ir kitus, spręsti konfliktus ir kurti pozityvius tarpusavio santykius.

4.8. **Šeimos įtraukimas.** Gimnazija ypatingą dėmesį skiria šeimos dalyvavimui ugdymo procese, bendradarbiaujant su tėvais ir skatinant jų aktyvų įsitraukimą, kas stiprina vaiko saugumo jausmą ir ugdymo tęstinumą namuose.

4.9. **Gamtos ir tvarumo ugdymas.** Ikimokyklinio ugdymo metu vaikai supažindinami su gamtos principais, tvarumo idėjomis ir ekologine atsakomybe, kas yra gimnazijos išskirtinumo dalis.

5. Pagal atnaujintą ikimokyklinio ugdymo programą, Gimnazijoje ugdymo turinio įgyvendinimo sprendimai yra orientuoti į visuminį, įtraukų ir patyriminį ugdymo procesą, atitinkantį vaikų individualius poreikius ir šiuolaikinius ugdymo reikalavimus. Pagrindiniai sprendimai apima šiuos aspektus:

5.1. **Visuminio ugdymo užtikrinimas.** Ugdymo turinys planuojamas integraliai, apimant penkias pagrindines ugdymo sritis: sveikata ir gerovė, socialiniai santykiai, kalbų pasaulis, aplinkos pažinimas, kūrybiškumas ir meninė raiška. Tai leidžia užtikrinti visapusišką vaikų raidą ir sudaro pagrindą jų tolesniam mokymuisi.

5.2. **Žaidimo ir patyriminio mokymosi prioritetas.** Žaidimas laikomas esmine vaikystės veikla, skatinančia smalsumą, kūrybiškumą ir problemų sprendimo gebėjimus. Ugdymo procesas organizuojamas taip, kad vaikai mokytųsi per žaidimą, tyrinėjimus, eksperimentus ir gamtos pažinimą.

5.3. **Personalizacija ir įtrauktis.** Ugdymo turinys ir veiklos pritaikomos pagal kiekvieno vaiko individualius poreikius, interesus ir šeimos kontekstą. Užtikrinama įtraukioji aplinka, kurioje visi vaikai jaučiasi priimti ir skatinami aktyviai dalyvauti ugdymo procese.

5.4. **Projektinis ugdymas.** Programoje numatoma bent viena projektinė veikla per mokslo metus, kuri skatina vaikų bendradarbiavimą, tyrinėjimą ir kūrybiškumą, pavyzdžiui, temomis susijusiomis su gamta ar bendruomene.

5.5. **Bendradarbiavimas su šeima ir bendruomene.** Ugdymo turinio įgyvendinime aktyviai dalyvauja šeimos, skatinamas jų įtraukimas ir bendradarbiavimas, kas užtikrina tęstinumą ir vaiko saugumo jausmą.

5.6. **Ugdymo aplinkos pritaikymas.** Sukuriama saugi, stimuliuojanti ir lanksti ugdymo aplinka, kuri skatina vaikų savarankiškumą, judėjimą, kūrybiškumą ir pažinimą.

5.7. **Nuolatinė vaikų pažangos stebėseną.** Pedagogai sistemingai stebi vaikų raidą, ugdymosi pasiekimus ir poreikius, remiasi stebėjimais planuodami veiklas ir koreguodami ugdymo turinį.

5.8. **Įtraukiamos pažangios ugdymo praktikos.** Programoje integruojamos naujausios ugdymo kryptys, tokios kaip STEAM, Montessori metodika, emocinio intelekto ugdymas, skaitmeninis raštingumas, atsižvelgiant į vaikų amžių ir poreikius.

## IV SKYRIUS

### UGDOMOSIOS VEIKLOS PLANAVIMO FORMA IR PAGRINDINIAI PRINCIPAI

6. Pagal atnaujintą ikimokyklinio ugdymo programą, Gimnazijoje ugdomosios veiklos planavimo forma yra teminė, orientuota į probleminius klausimus ir integruotą ugdymą, atsižvelgiant

į vaikų individualius gebėjimus, interesus bei specialiuosius poreikius. Ugdymo turinys planuojamas ir diferencijuojamas kiekvienos grupės lygmenyje, remiantis nuolatiniais vaikų stebėjimais ir ugdymosi pažanga.

7. Šie principai ir planavimo forma atitinka tiek nacionalinius ikimokyklinio ugdymo reikalavimus, tiek Gimnazijos bendruomenės vertybes ir ugdymo prioritetus, užtikrindami kokybišką, vaikui draugišką ir įtraukią ugdomąją veiklą:

7.1. **Teminis planavimas.** Veiklos organizuojamos temomis, kurios apima įvairias ugdymo sritis bei skatina vaikų tyrinėjimą ir kūrybiškumą. Temos parenkamos atsižvelgiant į metų laikus, vaikų interesus ir bendruomenės kontekstą.

7.2 **Probleminis ugdymas.** Temų pagrindu keliami probleminiai klausimai, kurie skatina vaikų kritinį mąstymą, savarankišką sprendimų paiešką ir bendradarbiavimą.

7.3. **Diferenciacija ir individualizacija.** Ugdomoji veikla pritaikoma pagal vaikų gebėjimus, poreikius ir specialiuosius ugdymo poreikius. Pedagogai planuoja veiklas taip, kad kiekvienas vaikas galėtų aktyviai dalyvauti ir patirti sėkmę.

7.4. **Integracija.** Veiklos apima kelias ugdymo sritis vienu metu (pvz., kalba, menas, gamtos pažinimas), taip skatinant visapusišką vaikų raidą.

7.5. **Laiko struktūra.** Ugdomosios veiklos vyksta nustatytu laiku (pvz., 9:45–10:30 val.), sudarant galimybes vaikams aktyviai įsitraukti ir išlaikyti dėmesį.

7.6. **Bendradarbiavimas.** Planavimas vykdomas bendradarbiaujant pedagogams, atsižvelgiant į vaikų šeimų nuomonę ir bendruomenės poreikius.

7.7. **Veiklos dokumentavimas.** Kiekvienos veiklos planas apima tikslus, uždavinius, numatomas priemones, atsakingus asmenis ir vertinimo kriterijus, leidžiančius nuosekliai stebėti ugdymo proceso kokybę ir vaikų pažangą.

7.8. **Lankstumas.** Planai koreguojami pagal vaikų poreikius, sezoninius pokyčius ir ugdymo proceso dinamiką.

## V SKYRIUS

### VAIKŲ UGDYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAS IR PAŽANGOS STEBĖSENA

8. Pagal Gimnazijos specifiką ir atsižvelgiant į atnaujintas ikimokyklinio ugdymo gaires, vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimas gimnazijoje yra pritaikytas taip, kad atitiktų gimnazijos bendruomenės vertybes, ugdymo tikslus ir teisinį reglamentavimą. Vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo sprendimai Gimnazijoje:

8.1. **Formuojamasis ir nuolatinis vertinimas.** Ikimokyklinio ugdymo metu pedagogai nuolat stebi vaikų veiklą, gebėjimus ir elgesį, fiksuoja pastebėjimus, kurie padeda individualizuoti ugdymo turinį ir pritaikyti metodus kiekvienam vaikui. Šis vertinimas vykdomas neformalioje aplinkoje, per žaidimą, pokalbius ir kasdienes veiklas, atsižvelgiant į vaiko poreikius ir interesus.

8.2. **Individualizuota pažangos analizė.** Vertinimas orientuotas į kiekvieno vaiko unikalumą, jo stipriąsias puses ir ugdymosi poreikius. Pedagogai rengia individualias ugdymo rekomendacijas ir, esant poreikiui, bendradarbiauja su specialistais (psichologais, logopedais, socialiniais pedagogais).

8.3. **Bendradarbiavimas su šeima.** Gimnazija aktyviai įtraukia tėvus (globėjus) į vertinimo procesą – reguliariai informuoja apie vaiko pasiekimus ir pažangą, aptaria ugdymo tikslus bei planus, skatina šeimos dalyvavimą ugdymo veiklose ir sprendimų priėmime.

8.4. **Pasiekimų dokumentavimas.** Vaiko pasiekimai fiksuojami elektroniniuose ugdymo dokumentuose ir pasiekimų aplankuose, leidžiančiuose sistemingai stebėti ugdymosi raidą ir dalintis informacija su tėvais bei kitais pedagogais.

8.5. **Vertinimo kriterijai ir aprašymai.** Naudojami aiškūs pasiekimų aprašymai, suderinti su nacionalinėmis ikimokyklinio ugdymo gairėmis, kurie apima vaiko gebėjimus įvairiose ugdymo srityse: socialinėje, emocinėje, kalbinėje, pažintinėje ir kūrybinėje.

8.6. **Pozityvus ir palaikantis vertinimo požiūris.** Vertinimas skatina vaiko pasitikėjimą savimi, motyvaciją mokytis ir aktyviai dalyvauti ugdymo procese, o ne tik fiksuoja trūkumus.

8.7. **Atitiktis teisės aktams ir gimnazijos nuostatoms.** Vertinimo procesas organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka bei Gimnazijos nuostatais, užtikrinant kokybišką ir teisėtą ugdymo paslaugų teikimą.

9. Pagal Gimnazijos ikimokyklinio ugdymo programą ir pažangos vertinimo metodiką, vaikų pasiekimų ir pažangos stebėjimo tvarka yra organizuojama nuosekliai, remiantis formuojamuoju, diagnostiniu ir apibendrinamuoju vertinimu. Pažangos stebėjimo tvarkos pagrindiniai principai ir eiga:

9.1. **Formuojamasis vertinimas.** Nuolatinis vaikų ugdymosi stebėjimas vyksta kasdien ugdomosiose veiklose, žaidimuose ir kasdienėje aplinkoje. Pedagogai žodžiu ir raštu fiksuoja vaikų gebėjimų, elgesio, emocinės būsenos pokyčius, atsižvelgia į individualius poreikius ir interesus. Formuojamasis vertinimas padeda laiku koreguoti ugdymo turinį ir metodus.

9.2. **Diagnostinis vertinimas.** Atliekamas, kai reikia nustatyti vaiko stipriąsias ir silpnąsias puses, specialiuosius ugdymosi poreikius ar pasirengimą tam tikroms veikloms. Tai gali būti stebėjimai, pokalbiai, specialiųjų specialistų įsitraukimas.

9.3. **Apibendrinamasis vertinimas.** Atliekamas reguliariai (pvz., kartą per pusmetį ar metus), siekiant įvertinti vaiko pažangą, pasiektus ugdymosi tikslus ir aptarti rezultatus su tėvais. Apibendrinamasis vertinimas dokumentuojamas ir naudojamas tolimesniam ugdymo planavimui.

9.4. **Vertinimo fiksavimo formos.** Naudojami stebėjimo lapai, pažangos aplankai, elektroninės priemonės, kur kaupiama informacija apie vaiko pasiekimus, gebėjimus ir pažangą. Visa surinkta informacija yra konfidenciali ir naudojama tik ugdymo kokybei gerinti.

9.5. **Individualių ugdymo planų sudarymas.** Remiantis stebėjimais ir vertinimu, pedagogai rengia individualius ugdymo planus vaikams, kuriems reikalinga papildoma pagalba ar specialusis ugdymas.

9.6. **Bendradarbiavimas su šeima.** Tėvai reguliariai informuojami apie vaiko pažangą, kviečiami dalyvauti susitikimuose ir aptarimuose, kartu planuojami tolimesni ugdymo žingsniai.

9.7. **Vertinimo tikslas.** Vertinimas suprantamas kaip pagalba vaikui, skatinanti jo tobulėjimą, motyvaciją ir pasitikėjimą savimi. Vertinimo metu nesiekama vaikų tarpusavio lyginimo, o fiksuojama individuali pažanga.

10. Kiekvieno vaiko pasiekimų ūgtis užtikrinama nuolat stebint, renkant, kaupiant, dokumentuojant ir reflektuojant duomenis apie jo pasiekimus. Mokytojai rengia kiekvieno ugdytinio individualios pažangos stebėjimo kaupimo aplanką, kuriame kaupiami vaiko veiklos pavyzdžiai, iliustruojantys įvairių ugdymosi sričių pasiekimų lygmenį (vaiko kūrybinių darbų, jo kalbos, veiklos ir /ar garso bei vaizdo įrašų analizė, pačio vaiko komentarai ir refleksija, esant poreikiui – atskiros ugdymo srities tyrimai, filmuota medžiaga).

11. Gauta informacija padeda pagrįsti priimamus sprendimus ir nustatyti paramos, pagalbos vaikui poreikį. Mokytojas reflektuoja su kolegomis, švietimo pagalbos specialistais, analizuoja ir reflektuoja savo pasirinktas ugdymo strategijas ir metodus, sukurtas aplinkas, bendravimą grupėje ir vaikų reakcijas, siekia, kad ugdymo procesas remtųsi naujausiais tyrimais, pažangiausiomis švietimo strategijomis ir praktikomis, atsižvelgiant į vaiko raidos iššūkius.

12. Vaiko pažanga vertinama du kartus per mokslo metus: lapkričio–gruodžio ir gegužės mėnesį. Pavasarį atliekamas baigiamasis vertinimas, apibendrinami mokslo metų pokyčiai, nustatomos silpniausios pasiekimų sritys. Esant poreikiui atliekami tarpiniai vaiko pasiekimų vertinimai. Vaiko pažangos vertinimas yra visuminis, visapusiškas, pozityvus, vykstantis nuolat, kad vaiko tėvai (globėjai) gautų aiškią ir savalaikę informaciją apie vaiką.

13. Vertinama daroma vaiko pažanga, „vaiko augimas“, bet ne jo nesėkmės. Ši pažangos stebėjimo tvarka Gimnazijoje užtikrina, kad ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymas būtų kokybiškas, individualizuotas ir orientuotas į kiekvieno vaiko visapusišką raidą bei gerovę.

## VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje <https://www.medeinosgimnazija.lt/>

15. Aprašas gali būti keičiamas ir(ar) papildomas pasikeitus galiojantiems Lietuvos Respublikos teisėms aktams.

---